

Zápis ze zasedání Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením (VVOZP)

pondělí 19.06.2019 od 16 h v zasedacím sálu vlády

Přítomné členky a členové VVOZP

Ivana Ambrosová (SPMP), Petr Běhunek (NRZP ČR), Martina Děvěrová (MPO), Václav Krása (NRZP ČR), Jiří Morávek (NRZP ČR), Marta Pečeňová (Za sklem), Svatopluk Pohořelý (MŠMT), Václav Polášek (SONS), Pavel Ptáčník (ÚV ČR), Karel Rychtář (AZZP ČR), Jan Uherka (NRZP ČR), Helena Válková (ÚV), Jiří Vencel (NRZP ČR), Alexandr Zvonek (MU)

Nepřítomné členky a členové VVOZP

Andrej Babiš (předseda vlády ČR), Andrea Brzobohatá (No Foot No Stress), Tomáš Čoček (MD), Jana Hanzlíková (MPSV), Jiří Kaucký (MV), Alois Mačák (MK), Jana Maláčová (MPSV), Marcela Pavlová (MMR), Robert Plaga (MŠMT), Karel Tyll (MF), Adam Vojtěch (MZ)

Pověření zástupci omluvených členů a členek VVOZP

Simona Bílá Srníková (MV), Václav Pícl (MŠMT)

Zástupci omluvených členů a členek VVOZP

Ivana Jakoubková (MMR), Iva Matějková (MK), Roman Prymula (MZ), Luděk Sosna (MD), Jan Vrbický (MPSV)

Sekretariát VVOZP

Markéta Skalská, Petra Valešková, Olga Vlastová

Hosté

Andrea Baršová (ÚV), Jan Chrt (ÚV), Olga Jeřábková (ÚV), Blanka Kavková (MZ), Zita Kovandová (přepisovatelka), Vojtěch Kucza (přepisovatel), Daniela Matějková (MZ), Milena Němcová (Naděje pro autismus), Dita Protopopová (MZ), Anna Šabatová (VOP)

Informace k usnášeníschopnosti

K dnešnímu dni má VVOZP 25 členů. Aktuálně není jmenován zástupce za MZ na pozici náměstka pro řízení sekce nebo ředitele odboru, který se věnuje oblastem týkajícím se lidí se zdravotním postižením. VVOZP je usnášeníschopný při účasti nadpolovičního počtu členek a členů či v případě členek a členů zastupujících ústřední orgány státní správy jejich pověřených zástupců a zástupkyň (dále jen „členové a členky“), tj. 13. Při zahájení zasedání bylo přítomno 16 členů a členek. VVOZP byl tedy usnášeníschopný.

Jednání zahájila a řídila výkonná místopředsedkyně VVOZP Helena Válková.

Helena Válková úvodem přivítala účastníky a účastnice jednání a omluvila nepřítomné členy a členky VVOZP.

Úpravu programu navrhnul Václav Krása, a to stáhnout z programu bod č. 6 *Doplnění stromu zdravotnických prostředků o zdravotnické prostředky tzv. bílého programu*, a dále vložit nový bod č. 4 *Stanovisko Národní rady osob se zdravotním postižením ČR k nastavení hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2020*.

Helena Válková dala hlasovat o programu jednání, který VVOZP jednomyslně přijal 16 hlasy

přítomných členů a členek.

Schválený program:

1. *Kontrola plnění úkolů,*
2. *Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015-2020 v roce 2018,*
3. *Výroční zpráva Vládního výboru pro zdravotně postižené občany za rok 2018,*
4. *Stanovisko Národní rady osob se zdravotním postižením ČR k nastavení hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2020,*
5. *Vyhlášení Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže,*
6. *Schválení novely Jednacího řádu Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny*
7. *Stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče,*
8. *Informace o novele Statutu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany,*
9. *Informace o naplňování Národního rozvojového programu mobility pro všechny v roce 2018,*
10. *Různé.*

1. Kontrola plnění úkolů

Na minulém jednání VVOZP bylo přijato usnesení k bodu *Podávání léků a další zdravotnická dopomoc dětem, žákům a studentům ve školách a školských zařízeních*, kterým bylo vyzváno MZ, aby realizovalo navržená řešení a o výsledku podalo VVOZP zprávu. Informaci o plnění usnesení podal Roman Prymula.

Aktuální právní úprava neumožňuje poskytovat zdravotní péči prostřednictvím služby typu Home Care ve školském zařízení, které není uvedeno mezi místy obvyklými pro poskytování těchto zdravotních služeb. MZ proto připravuje novelu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), která by měla být hotova do konce července tohoto roku. MZ předpokládá, že platnost této novely zákona bude k 1. lednu 2021. Prioritně by mělo být a ve většině případů i je podávání léků řešeno dohodou mezi rodiči a školou. Pouze při potřebě zdravotnického zásahu bude možné využít služeb typu Home Care.

Rozprava:

Václav Krása: Jedná se o pozitivní zprávu. Národní rada osob se zdravotním postižením (dále jen „NRZP ČR“) toto téma řeší už delší dobu, konečně bude tento problém vyřešen.

Dále se VVOZP na minulém zasedání věnoval postupu prací na přípravě právní úpravy zajišťující koordinaci rehabilitace. VVOZP přijal usnesení, kterým požádal MPSV o urychlené splnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020, které ukládá vypracovat právní úpravu zajišťující koordinaci rehabilitace a nástroje jejího financování. Informaci o plnění usnesení podal Jan Vrbický.

Téma koordinace rehabilitace je velmi dlouho řešené. MPSV vytvořilo dle úkolu návrh věcného

záměru zákona o koordinaci rehabilitace, ke kterému proběhlo vnitřní připomínkové řízení. Nyní je na rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí, zda bude návrh postoupen do meziresortního připomínkového řízení, nebo zda bude toto téma dále diskutováno s veřejností. Důvody pro to, aby bylo toto téma dále diskutováno, jsou: 1) Uvedený návrh neřeší koordinaci rehabilitace zcela systémově, ale pouze ty části, které jsou v gesci MPSV, tj. pracovní a sociální rehabilitaci. 2) Návrh má dopad na státní rozpočet ve výši 480 mil. Kč a počítá s vytvořením 150 služebních míst. Aktuálně jsou však návrhy s dopadem na státní rozpočet obtížně prosaditelné. MPSV počítá s tím, že případné pokračování v diskusích přinese negativní ohlas. Je také možné přistoupit k této problematice postoupnou úpravou konkrétních legislativních předpisů.

Rozprava:

Václav Krása: Téma koordinace rehabilitace se v ČR řeší od roku 1993, rozpracováno bylo velké množství návrhů. V této oblasti se však stále nijak nepokročilo.

Pavel Ptáčník: Tento úkol ztroskotá vždy na tom, že nejsou k dispozici finanční prostředky a personální zajištění. Cílem koordinace rehabilitace je vrátit člověka se zdravotním postižením v maximální možné míře k běžnému životu, především ho zapojit do pracovního procesu. Stát je tak v této situaci špatným hospodářem, protože vyplácí člověku dávky místo, aby mu zajistil návrat do práce. Finanční úspory, které zavedení koordinace rehabilitace přinese, se neberou stále v potaz.

Jan Vrbický: Toto téma je jedna z priorit MPSV. Není pravda, že by se nic neudělalo, uskutečnilo se mnoho diskusí a debat, a to i s MZ a MŠMT. Protože však návrh neobsahuje systémové řešení, vyvstává otázka, zda se nevrátit ke kulatým stolům.

Helena Válková: Koordinace rehabilitace je východisko deinvalidizace. Kulaté stoly nevedly k výsledku, proč se k nim tedy vracet? Pokud se jedná o komplikovanou problematiku, je lepší předložit alespoň nějaký návrh, který je možné poté upravovat prostřednictvím pozměňovacích návrhů.

Bod byl určen pro informaci.

2. Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 v roce 2018

Tento bod představil Pavel Ptáčník.

Ze zpráv jednotlivých resortů o tom, jak plnily ve své působnosti ta opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 (dále jen „Národní plán“), která se řeší průběžně, nebo jejichž termín splnění byl do 31. prosince 2018, byla zpracována souhrnná zpráva. K informacím resortů a institucí o plnění opatření zaujal stanovisko sekretariát VVOZP ve spolupráci s NRZP ČR.

Ze 138 opatření, která se měla plnit průběžně nebo měla být splněna do 31. prosince 2018, bylo splněno nebo průběžně plněno 115 opatření. Nebylo splněno nebo průběžně plněno 17 opatření. Částečně bylo splněno nebo průběžně plněno 5 opatření. U jednoho opatření je navrženo jeho zrušení. Jedná se o opatření 13.2 *Vyspecifikovat činnosti poskytovatelů sociálních služeb zaměřených na uplatnění osob se zdravotním postižením s využitím jejich vzdělání a odborné kvalifikace*. Důvodem je skutečnost, že by pro splnění daného úkolu muselo nejprve dojít k zásadní

změně definice sociálních služeb a rozšířit jejich působnost i do oblasti zaměstnávání.

V usnesení vlády se navrhuje Zprávu o plnění Národního plánu v roce 2018 vzít na vědomí a změnit opatření Národního plánu s ohledem na aktuální stav plnění jeho opatření. Návrhy na změny jsou uvedeny v příloze usnesení vlády.

U opatření 10.23 se mění na žádost MŠMT text opatření. Původně byl gestorem tohoto opatření VVOZP, převezme jej však MŠMT, které upraví podmínky vzdělávání všech studentů se zdravotním postižením na vysokých školách přímo v zákoně o vysokých školách, v rámci čehož bude řešeno i vzdělávání studentů se sluchovým postižením, na které bylo opatření původně směřováno. V souvislosti s tím se mění rovněž termín plnění.

Všechny ostatní změny se týkají posunu termínu plnění nesplněných opatření. Nové termíny byly stanoveny s ohledem na stávající stav plnění úkolů.

V působnosti MZ se posouvá termín opatření 3.5, které ukládá vytvořit plán zpřístupňování zdravotnických zařízení, dále opatření 11.1, které ukládá legislativně ošetřit právo osoby závislé na péči jiné osoby, aby pečující osoba mohla poskytovat péči při pobytu klienta ve zdravotnickém zařízení. V rámci plnění opatření 11.16 má být vypracován Národní plán péče pro osoby s duševním onemocněním. Na jeho přípravě se sice začalo pracovat, úkol zatím splněn nebyl. Posunut byl rovněž termín u opatření 14.3 týkající se obnovení povinnosti používat Mezinárodní klasifikaci ICF, důvodem je nutnost provedení potřebných legislativních změn.

Dvě nesplněná opatření – 5.2 a 5.3 – se týkají zákona o veřejném opatrovnictví. Návrh úprav v této oblasti je sice připraven, nejsou však doposud dořešeny gesční kompetence.

V působnosti MPSV se jedná zejména o opatření 6.2 *Nalézt systémové řešení posuzování potřeb lidí s potřebou dlouhodobé péče a legislativně ho ukotvit*, které předpokládá vypracování nové legislativní úpravy, což se zatím nestalo. Nesplněná zůstávají také opatření 6.6, které ukládá vytvořit materiálně technický standard sociálních služeb, a opatření 6.10 týkající se změny financování sociálních služeb, jejich splnění souvisí s novelizací zákona o sociálních službách. Ani v loňském roce nebylo splněno opatření 12.1 *Vypracovat právní úpravu zajišťující koordinaci rehabilitace a nástroje jejího financování*.

Částečně bylo splněno opatření 13.1 týkající se systémové změny v oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Dokončení úkolu předpokládá také legislativní změnu, spočívající ve větší podpoře zaměstnávání těchto osob na volném trhu práce.

V působnosti MŠMT se mění termín u nesplněného opatření 10.8, které ukládá vytvořit standardy činnosti školských poradenských zařízení pro žáky se zdravotním postižením. Tyto standardy jsou sice vypracovány, je však třeba je promítnout také do legislativních předpisů. Dlouhodobě neplněným je opatření 10.17, které ukládá navrhnout pravidla uskutečňování adekvátního způsobu vzdělávání dětí a žáků s hlubokým mentálním postižením.

Zpracovaný materiál byl počátkem května rozeslán do meziresortního připomínkového řízení. Dále byl materiál zaslán ke stanovisku Asociaci organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, Asociaci zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR, NRZP ČR a Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR. Všechny zásadní připomínky byly vypořádány, materiál je předkládán k projednání vládě bez rozporů.

Rozprava:

Helena Válková: Posuny termínů plnění některých opatření jsou velkorysé, vyvstává proto otázka,

zda nebyť přísnější. Ze zprávy vyplývá, že se situace v oblasti plnění Národního plánu zhoršuje.

Václav Krása: Jednání s jednotlivými resorty jsou někdy velmi obtížná, často se přistupuje ke kompromisu a zvažují se reálné možnosti. Při tvorbě nového Národního plánu se tato situace projevuje také, ministerstva nechtějí přijímat úkoly. Je třeba na Národní plán a jeho plnění klást důraz, úkoly by měly být plněny v termínech, které jsou stanoveny.

Usnesení:

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením

I. s c h v a l u j e Zprávu o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 v roce 2018 (dále jen „Zpráva o plnění“);

II. u k l á d á výkonné místopředsedkyni Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením do 30.06.2019 předložit Zprávu o plnění vládě ČR k projednání;

III. d o p o r u č u j e vládě ČR přijmout usnesení ke Zprávě o plnění, které je součástí předkládaného materiálu pro jednání vlády č. j. 4790/2019-UVCR.

Usnesení bylo přijato 16 přítomnými členy a členkami VVOZP.

3. Výroční zpráva Vládního výboru pro zdravotně postižené občany za rok 2018

Informaci k tomuto bodu podala Petra Valešková.

V roce 2018 se uskutečnila 3 zasedání VVOZP. Hlavními tématy jednání bylo zejména: Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 v roce 2017, postup prací na implementaci Strategie reformy psychiatrické péče, smlouvy krajských úřadů na zajištění železniční přepravy osob jako veřejné služby na nové období od roku 2019, vyplácení příspěvku v hmotné nouzi formou poukázek lidem se zdravotním postižením, zaměstnávání lidí se zdravotním postižením ve veřejné správě a realizace monitorování Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením veřejnou ochránkyní práv.

VVOZP potřetí monitoroval Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 a také sledoval plnění úkolů vyplývajících z Podnětu k řešení situace života osob s poruchou autistického spektra a jejich rodin.

Při VVOZP je ustaveno 6 odborných skupin: Odborná skupina pro sociální politiku, Odborná skupina pro zaměstnávání, Odborná skupina pro vzdělávání, Odborná skupina pro regionální rozvoj, kde se projednává se zástupci a zástupkyněmi krajů především tvorba a realizace krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Při VVOZP působí dále Odborná skupina pro koncepční řešení problematiky života osob s poruchou autistického spektra a Odborná skupina pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb.

Sekretariát VVOZP organizačně zajišťoval administraci Národního rozvojového programu mobility pro všechny a podmínky pro činnost Řídícího výboru a Hodnotitelské komise tohoto programu. Před každým kolem výzvy se uskutečnily konzultační dny pro předkladatele záměrů bezbariérových tras.

VVOZP loni vyhlásil a realizoval 25. ročník Ceny za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení. Potřetí také VVOZP vyhlásil fotografickou soutěž, a to na téma Navzdory bariérám. Vyhlášení výsledků obou soutěží proběhlo na slavnostním večeru k Mezinárodnímu dni osob se zdravotním postižením.

K tomuto bodu nebyla vedena rozprava.

Usnesení:

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením s c h v a l u j e Výroční zprávu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany na rok 2018.

Usnesení bylo přijato 15 přítomnými členy a členkami VVOZP, 1 člen se zdržel hlasování.

4. Stanovisko Národní rady osob se zdravotním postižením ČR k nastavení hlavních oblastí státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2020

S tímto bodem členy a členky VVOZP seznámil Václav Krása.

Příloha usnesení vlády ze dne 29. července 2015 č. 608 ke státní politice vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015–2020 stanoví, že resorty by měly ukončit dotační řízení, resp. by měly vyplatit alespoň zálohy poskytnuté dotace, do 31. března příslušného roku, na který jsou dotace vypláceny. Ze zprávy, která shrnuje dotační řízení jednotlivých resortů, jednoznačně vyplývá, že až na MPSV a MK resorty tento termín nedodržují. Dochází k neustálému prodlužování dotačních řízení, a to někdy až na devět měsíců. Taková situace je velmi stresující pro neziskové organizace, které vykonávají některé potřebné činnosti za stát. Je nepřijatelné, aby ještě v polovině roku nebyly dotace na daný rok vyplaceny.

NRZP ČR je dále překvapena, že MMR ruší všechny dotační programy určené neziskovým organizacím. Dotační program „Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb“ je velmi důležitý pro aplikaci právních předpisů týkajících se bezbariérového užívání staveb. Finanční prostředky tohoto dotačního programu jsou určeny neziskovým organizacím lidí se zdravotním postižením, které se podílejí na odstraňování architektonických bariér. Pro NRZP ČR je zrušení tohoto dotačního programu nepřijatelné, protože současná situace na poli dodržování předpisů týkajících se bezbariérového užívání staveb není dobrá a činnost těchto organizací je tak nezbytná. Stavební úřady nejsou schopny plně zkontrolovat a uložit investorům a projektantům, aby veřejné stavby byly bezbariérové. Stavební úřady si v řadě případů od těchto organizací vyžadují stanovisko ke stavbě. Zrušením tohoto dotačního programu dojde ještě k dalšímu zhoršení v této oblasti.

Rozprava:

Ivana Jakoubková: Ne všechny stavební úřady disponují odborníky, kteří by znali problematiku bezbariérového užívání staveb. V tuto chvíli je připraven věcný záměr k novému stavebnímu zákonu, kde by měla být tato problematika zohledněna.

Jan Uherka: Pokud nebude umožněno organizacím vstoupit do tohoto procesu a upozornit na nedostatky, nastane situace, kdy bude za veřejné prostředky budováno bariérové zařízení.

Václav Polášek: Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR podporuje usnesení navrhované NRZP ČR. Odstraňování bariér se týká i lidí se zrakovým postižením a dalších skupin

lidí, např. seniorů. Pokud dojde ke zrušení tohoto dotačního titulu, je třeba ho nahradit jiným financováním a zachovat kontinuitu této podpory. Zpoždění výplaty dotací ohrožuje fungování neziskových organizací, protože ne všechny mají tak velké jiné zdroje financování. Objevují se informace, že MZ hodlá příští rok některé dotační tituly přesunout či zrušit, což by ohrozilo existenci některých neziskových organizací.

Roman Prymula: Letošní dotační řízení bylo na MZ zpožděno zavedením jeho elektronizace z důvodu transparentnosti, s čímž se pojily technické problémy. Zpoždění by se nemělo opakovat. Na dotace je ze státního rozpočtu vyčleňováno obecně stále méně peněz, musí se proto stanovit priority. Dochází proto ke slučování a centralizaci dotačních programů. Pokud se finanční objem na určitý dotační program pravidelně snižuje, je třeba stanovit priority tohoto programu jinak, protože už nemůže pokrýt dosavadní požadavky. Lepším řešením by bylo zavedení víceletého financování.

Václav Krása: Situaci v oblasti aplikace vyhlášky č. 398/2009 Sb., o bezbariérovém užívání staveb, nový stavební zákon nevyřeší. Lidé musí mít o tuto problematiku zájem. Pracovníci stavebních úřadů jsou vytížení, této problematice nerozumí, snaží se stavební řízení urychlit, a proto žádají o spolupráci neziskové organizace působící v této oblasti. NRZP ČR nerozumí tomu, proč je tento dotační titul rušen, protože finanční náklady na něj jsou malé, ale jeho přínos je velký.

Anna Šabatová: VOP je monitorovacím orgánem Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením a bude vypracovávat zprávu o jejím naplňování pro Výbor OSN pro práva osob se zdravotním postižením. Pokud dojde k výraznému snižování dotací neziskovým organizacím, bude to ve zprávě uvedeno.

Usnesení:

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením

I. ž á d á všechny resorty, včetně Úřadu vlády ČR, aby upravily průběh dotačních řízení v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 29. července 2015 č. 608 tak, aby byly dodržovány stanovené termíny pro dotační řízení,

II. ž á d á Ministerstvo pro místní rozvoj, aby byl i v následujících letech zachován a nadále vyhlášen dotační program „Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb“, a to minimálně v objemu finančních prostředků vynaložených na tento dotační program v roce 2019.

Usnesení bylo přijato 15 přítomnými členy a členkami VVOZP, 1 členka se zdržela hlasování.

5. Vyhlášení Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže

Tento bod představila Petra Valešková.

Cena za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení je udělována od roku 1994, v předchozích ročnících bylo posouzeno více než 1600 publicistických děl. Cena je udělována za publicistické práce, které nejlépe popularizují oblast života osob se zdravotním postižením. Smyslem Ceny je upoutat pozornost médií na toto téma a jejich prostřednictvím pozitivně ovlivňovat mínění a postoje veřejnosti vůči osobám se zdravotním postižením.

Pro rok 2019 jsou navrženy 3 soutěžní kategorie: televizní, rozhlasová, tisková. Povinné náležitosti

přihlášky i období zveřejnění díla jsou stanoveny propozicemi. Díla bude hodnotit nezávislá devítičlenná porota, v každé kategorii budou díla posuzovat 3 porotci. V jednotlivých kategoriích je vždy udělována 1., 2. a 3. cena, případně čestná uznání. Konkrétní složení poroty navrhne sekretariát v průběhu července či srpna.

Pro letošní rok se opět navrhuje vyhlášení fotografické soutěže zaměřené na téma Navzdory bariérám. Oceněny budou ty fotografie, které nejlépe ilustrují překonávání stávajících bariér. Smyslem soutěže je zvýšení povědomí o tématu integrace lidí se zdravotním postižením do většinové společnosti, a to jak mezi novinářskou tak širokou veřejností. Propozice určují povinné náležitosti přihlášky a podrobnější údaje o přihlašovaných fotografiích. Nejlepší díla vybere nezávislá porota. Stejně jako v případě Ceny bude udělena 1., 2., a 3. cena, případně čestná uznání.

Vyhlášení výsledků obou soutěží proběhne dne 6. prosince 2019 na Slavnostním večeru VVOZP k Mezinárodnímu dni osob se zdravotním postižením.

K tomuto bodu nebyla vedena rozprava.

Usnesení:

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením

I. s c h v a l u j e

- a) propozice Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení pro rok 2019,*
- b) propozice fotografické soutěže na téma Navzdory bariérám pro rok 2019;*

II. v y h l a š u j e

- a) XXVI. ročník Ceny VVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení,*
- b) fotografickou soutěž na téma Navzdory bariérám;*

III. u k l á d á sekretariátu Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením

- a) zveřejnit vyhlášení obou soutěží,*
- b) navrhnout ke jmenování složení porot obou soutěží pro posouzení prací;*

IV. p o v ě ř u j e výkonnou místopředsedkyni Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením jmenováním členů a členek obou porot.

Usnesení bylo přijato 16 přítomnými členy a členkami VVOZP.

6. Schválení novely Jednacího řádu Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny

S bodem seznámil členy a členky VVOZP Pavel Ptáčník.

Cílem předkládaného návrhu na změnu Jednacího řádu Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen „Řídící výbor“) je vytvoření podmínek pro to, aby v naléhavých případech mohl Řídící výbor hlasovat formou per rollam. Jedná se zejména o situace, kdy by svolání jednání bylo neefektivní, např. při rozhodování o změnách harmonogramu realizace schválené bezbariérové trasy.

Změna Jednacího řádu Řídícího výboru spočívá v doplnění nového písmene d) v článku 3, kde

jsou upraveny podmínky hlasování per rollam. Hlasování per rollam probíhá na návrh předsedy či místopředsedy Řídícího výboru. Lhůta pro hlasování per rollam činí 5 pracovních dnů. Hlasování je platné v případě, že se hlasování zúčastní nadpoloviční většina členů Řídícího výboru. Závěr je přijat, pokud pro něj hlasuje většina hlasujících členů Řídícího výboru. Tajemník provede záznam o hlasování per rollam, který podepisuje předseda případně místopředseda Řídícího výboru.

Jde o standardní úpravu, kterou upravují i další jednací řády poradních orgánů vlády. Vzhledem k tomu, že Řídící výbor je pracovním orgánem VVOZP, je třeba, aby tuto změnu schválil VVOZP.

K tomuto bodu nebyla vedena rozprava.

Usnesení:

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením s ch v a l u j e novelu Jednacího řádu Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny.

Usnesení bylo přijato 16 přítomnými členy a členkami VVOZP.

7. Stav realizace Strategie reformy psychiatrické péče

S úvodním slovem k tomuto bodu vystoupil Roman Prymula. Reforma psychiatrické péče je dlouhodobý proces. Nyní se čerpají 3 mld. Kč z evropských fondů. Stále se řeší návazné financování ze státního rozpočtu, bude potřeba uvolnit finanční prostředky z kapitoly MPSV a MMR, protože MZ nemůže deinstitucionalizovat psychiatrickou péči bez zajištění sociálních bytů a pracovních příležitostí.

Podrobnější informaci k tomuto bodu podala Dita Protopopová, přičemž uvedla především kroky, které byly uskutečněny za poslední rok.

Reforma je realizována formou projektů za podpory ESIF: z programu OPZ s alokací cca 1 mld. Kč jsou financovány personální náklady na realizátory reformy, z programu IROP s alokací cca 2 mld. Kč jsou financovány rekonstrukce akutních oddělení nemocnic apod. Formálně jsou naplněny podmínky Evropské komise, které se týkají sociálního bydlení, pracovních příležitostí apod. Pro jejich kvalitní splnění je třeba součinnost ostatních resortů, kterou však MZ samo zajistit nemůže.

MZ se v první fázi soustředí na nejzávažněji opomíjenou skupinu lidí s duševním onemocněním – SMI pacienti. V první fázi nebyla řešena prevence, která je však také klíčovou složkou reformy. Aktuálně vzniká Národní akční plán pro duševní zdraví, který je zpracováván na základě podnětů odborných společností, inspiruje se The European Mental Health Action Plan 2013–2020, a postihuje jak oblast prevence, tak další cílové skupiny reformy.

Projekt Deinstitucionalizace se týká transformace psychiatrických nemocnic, vytvoření regionálních sítí péče a kvality péče. Ve všech psychiatrických nemocnicích působí transformační týmy, které zajišťují, aby byl proces transformace bezpečný v rámci zařízení i pro pacienty. Transformační plán se skládá ze zdravotní části, personální analýzy, materiálně technické a ekonomické části, zohledňuje i návaznost na síť sociálních služeb. Zjišťovalo se, jací pacienti jsou v psychiatrických nemocnicích a jaké jsou jejich potřeby pro život v komunitě. Není záměrem MZ propouštět pacienty s těžkou symptomatikou. 30 % pacientů je hospitalizováno z důvodu sociálních, tj. nejsou pro ně k dispozici sociální služby. Na základě těchto analýz se s kraji dojednávají návazné sociální služby. Cca 50 % hospitalizovaných pacientů v psychiatrických nemocnicích tvoří dlouhodobě hospitalizovaní. Za poslední půl rok psychiatrické nemocnice díky multidisciplinární spolupráci

propustily více než 400 těchto pacientů. Do konce roku 2019 je naplánováno propustit dalších 200 dlouhodobě hospitalizovaných pacientů. Změny financování a legislativy však neprobíhají současně se změnami, které reforma přináší, nebylo tak možné snižovat počet lůžek v psychiatrických nemocnicích. Nyní se proto nastavují nové úhradové mechanismy lékařských výkonů. Transformační plány předpokládají do konce roku 2022 snížení lůžek na 7.523.

Kritickými body transformace psychiatrických nemocnic je absence bydlení a velmi nízký příjem u ¼ dlouhodobě hospitalizovaných pacientů. Je proto třeba spolupracovat s kraji a MPSV, aby v psychiatrických nemocnicích nezůstali pouze pacienti, kteří jsou v nich z důvodu absence sociálních služeb. Je třeba také rozvinout služby i pro další diagnostické skupiny.

Dále je třeba investovat do psychiatrických nemocnic, aby jejich kvalita péče neklesala. V psychiatrických nemocnicích došlo ke zmapování kvality péče, výsledky nejsou uspokojivé. Každá nemocnice disponuje manažerem kvality, který se zmapované oblasti snaží zlepšovat. Ve spolupráci s WHO bude realizován pilotní projekt k omezovacím prostředkům. MZ připravuje zakázku na standardy kvality, doporučené postupy, na systém certifikace a kontroly kvality v oblasti péče o duševní zdraví, a to jak ve službách lůžkových, tak ambulantních a terénních.

Financování zdravotní péče v Centrech duševního zdraví je dojednáno se zdravotními pojišťovnami, dojednává se i financování nových služeb. Nové úhrady akutní psychiatrické péče dělají tuto péči atraktivní pro všeobecné nemocnice. Nastavuje se také ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami rozvoj ambulantního sektoru a zdravotních služeb v komunitě.

Aktuálně je v provozu 5 Center duševního zdraví, 13 dalších zahájí činnost do příštího měsíce. Do konce roku bude vybráno dalších 30 Center duševního zdraví.

Rozprava:

Jiří Venci: V médiích se opakovaně uvádí, že slabinou reformy je naprostý nedostatek psychiatrů.

Dita Protopopová: Personální zdroje obecně jsou základem reformy. Reforma však lidské zdroje šetří, a to tím, že členové multidisciplinárních týmů pomáhají psychiatrům tak, aby se věnovali pouze odborné práci. Proběhlo zmapování současného stavu, MZ má informace, na jaké služby jsou personální kapacity.

Helena Válková: V této první fázi reformy se investuje především do lidí, kteří reformu plánují, tvoří analýzy apod. Kdy se přejde k samotné realizaci?

Dita Protopopová: Jedná se o pracovníky, kteří reformu již realizují, nejsou to pouze analytici, ale např. přímo pracovníci Center duševního zdraví.

Usnesení:

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením

I. b e r e n a v ě d o m í informaci Ministerstva zdravotnictví o stavu realizace Strategie reformy psychiatrické péče,

II. u k l á d á Ministerstvu zdravotnictví podat zprávu o aktuálním stavu této oblasti do 30. června 2020.

Usnesení bylo přijato 16 přítomnými členy a členkami VVOZP.

8. Informace o novele Statutu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany

S bodem seznámil členy a členky VVOZP Pavel Ptáčník.

Hlavním cílem provedených změn je zejména rozšíření členů VVOZP o další zástupce z řad občanské společnosti a zajištění efektivnějšího jednání VVOZP i jeho odborných skupin.

Obsahem návrhu nového Statutu jsou oproti předchozímu zejména následující skutečnosti:

1. Byl upraven název VVOZP na Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením, a to z důvodu zajištění souladu s terminologií užívanou právním řádem ČR a závaznými překlady mezinárodních dokumentů do českého jazyka.
2. VVOZP byl rozšířen na počet 26 členů, nově jsou členy VVOZP i další zástupci občanské společnosti, a to v počtu 5 členů. Záměrem bylo přizvat ke spolupráci i další představitele občanské společnosti, odborné veřejnosti a akademické obce zabývající se problematikou osob se zdravotním postižením, jejichž působení přispívá ke zvýšení obecného povědomí o této problematice. Členy VVOZP, kteří jsou dalšími zástupci občanské společnosti, jmenuje na návrh předsedy VVOZP vláda ČR, což už se stalo.

K tomuto bodu nebyla vedena rozprava.

Bod byl určen pro informaci.

9. Informace o naplňování Národního rozvojového programu mobility pro všechny v roce 2018

Tento bod představila Petra Valešková.

V roce 2018 byla v rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen „NRPM“) podpořena realizace celkem 26 projektů s poskytnutými dotacemi v celkové výši 63.470.265 Kč, oproti předchozímu roku jde o nárůst o necelých 20 mil. Kč. Jedná se o projekty měst a obcí, které byly součástí schválených záměrů bezbariérových tras.

Na financování NRPM se v loňském roce jako obvykle nejvíce podílel Státní fond dopravní infrastruktury, který podpořil celkem 14 projektů tvořících součást bezbariérové trasy. MZ v roce 2018 poskytlo dotaci na projekt úpravy jednoho hospice. MK podpořilo tři projekty v celkové částce 6.389.289 Kč, MMR podpořilo osm projektů v celkové částce 11.794.373 Kč a MPSV podpořilo projekt rekonstrukce denního stacionáře.

MD ve své zprávě uvedlo, že v minulých letech podporovalo financování obnovy vozového parku jako dílčích projektů záměrů bezbariérových tras v rámci programu Podpory obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy. Tento program byl v roce 2013 ukončen.

V rámci NRPM, avšak mimo schválené záměry bezbariérových tras, financovalo v uplynulém roce projekty MMR, MV a Česká pošta, s. p.

Celková částka vynaložená na odstraňování bariér z rozpočtu oslovených resortů a institucí dosáhla v roce 2018 výše 89.713.125 Kč, což je o více než 29 mil. Kč více než v předchozím roce.

K tomuto bodu nebyla vedena rozprava.

Bod byl určen pro informaci.

10. Různé

V rámci tohoto bodu vystoupil Karel Rychtář.

Stále zůstává nedořešená kompenzace růstu minimálních mezd pro zaměstnavatele zaměstnávající více jak 50 % osob se zdravotním postižením formou příspěvku těmto zaměstnavatelům. V Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR se nyní nachází v prvním čtení návrh novely zákona o zaměstnanosti (sněmovní tisk č. 463), která navýšení tohoto příspěvku obsahuje. Již třetí rok od sjednocení minimální mzdy se tato kompenzace prosazuje takovýmto nestandardním postupem. Opakovaně se nedaří kompenzaci schválit v termínu, kdy dojde k navýšení minimální mzdy. Systémovým řešením by bylo nastavení valorizace příspěvku pro zaměstnavatele zaměstnávající více jak 50 % osob se zdravotním postižením ve vazbě na růst minimální mzdy.

Karel Rychtář následně k tomuto tématu navrhnul usnesení.

Václav Krása: Podpořil uvedený návrh. Situace u zaměstnavatelů zaměstnávajících více jak 50 % osob se zdravotním postižením je v souvislosti se zvyšováním minimální mzdy nesnadná, pouze někteří tito zaměstnavatelé generují zisk. Podpora státu je v této oblasti potřebná. Je proto třeba nastavit valorizační mechanismus příspěvku pro tyto zaměstnavatele.

Usnesení:

Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením d o p o r u č u j e MPSV a vládě ČR projednat a podpořit novelu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, obsahující přiměřenou valorizaci příspěvku dle § 78a tohoto zákona, v závislosti na zvýšení minimální mzdy.

Usnesení bylo přijato 14 přítomnými členy a členkami VVOZP, 2 členky se zdržely hlasování.

V Praze dne 19.06.2019

Zapsala: Petra Valešková
tajemnice VVOZP

Za správnost: Pavel Ptáčník v. r.
vedoucí sekretariátu a člen VVOZP

Schválila: Helena Válková v. r.
výkonná místopředsedkyně VVOZP